

مقایسه اجمالی خصوصیات رژیم‌های رفاهی

یدالله دادگر^{*}، جعفر شفیعی سردشت^{**}، علی تازیکی نژاد^{***}

طرح مسأله: رفاه اجتماعی به عنوان مجموعه‌ای سازمان یافته از قوانین، مقررات، برنامه‌ها و سیاست‌ها که در قالب موسسات رفاه و نهادهای اجتماعی به منظور پاسخگویی به نیازهای مادی و معنوی و تامین سعادت انسان ارائه می‌شود، یکی از جنبه‌های بارگذارترین موضوعاتی است که پیرامون آن مباحث و آراء گوناگونی ابراز شده است. از طرف دیگر با توجه به سطح توسعه یافتنگی ملل، رژیم‌های رفاهی مختلفی در جهان معاصر ظهرور کرده‌اند. در این نوشتار ابتدا با توجه مفهوم کالای زدایی (*decommodification*)^۱ به بررسی و تحلیل انواع رژیم‌های رفاهی با تأکید بر دولت رفاه می‌پردازیم و در ادامه جایگاه نظام رفاهی ایران بررسی می‌شود. روشن: نوشتار حاضر، تحلیلی - توصیفی و مبتنی بر نظریه‌های اقتصاد رفاه و اقتصاد بخش عمومی بوده و در آن از منابع کتابخانه‌ای استفاده شده است.

نتایج: بین رفاه اجتماعی و سطح توسعه یافتنگی یک کشور این - همانی وجود دارد. سه نوع رژیم رفاهی در حال حاضر قابل تشخیص است که عبارت اند از دو رژیم فرا رفاهی عدم تامین و تامین غیررسمی و دیگری رژیم دولت رفاه. رژیم اخیر خود شامل سه رویکرد پسماندی، مشارکتی و حل‌کشی است که این

* دکتر اقتصاد، عضو هیئت علمی دانشگاه شهید بهشتی <vv.dadgar@gmail.com>

** کارشناس ارشد حقوق اقتصادی دانشگاه شهید بهشتی

*** دانشجوی کارشناسی ارشد حقوق اقتصادی دانشگاه شهید بهشتی

۱. این ایده که سیاست‌گذاری‌های اجتماعی دولت رفاه مدرن، سطحی از درآمد را حفظ می‌کند که به افراد اجازه دست کشیدن از کار داده تا این طریق مانع فروش نیروی کار خود به هر قیمت می‌شود. این ایده از برخورد با نیروی کار به عنوان کالاهایی صرف در بازارهای سرمایه داری جلوگیری می‌کند. بتایین اجازه نمی‌دهد که نیروی کار به پایین‌ترین قیمت خریداری شود.